

موضوع تدریس: سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی نظری ۱

مدت تدریس: ۱۷ جلسه

گروه هدف: دانشجویان دوره عمومی دندانپزشکی

پیش نیاز: دارد

محل اجرا: دانشکده دندانپزشکی

هدف کلی: شناخت دندانپزشکی جامعه نگر و ارتباط آن با فعالیت کلینیکی

اهداف ویژه:

دانشجو پس از طی این دوره باید بتواند:

تاثیری را که مفهوم سلامت ممکن است بر نیاز و استفاده از خدمات داشته باشد مختصراً شرح دهد.
درمورد اینکه فاصله ی بین مفهوم سلامت از نظر افراد حرفه ای به افراد عادی چگونه ممکن است بر ارائه ی مراقبت های سلامت، استفاده از این مراقبت ها و ارزیابی آنها تاثیر داشته باشد بحث کند. اطلاعات زمینه ای و پایه ای در مورد دندانپزشک جامعه نگر با کل قسمت های دیگر جامعه

فهرست محتوا و ترتیب ارائه درس:

❖ جلسه اول: آشنایی با مبانی سلامت جامعه

با مطالعه ی این فصل باید بتوانید :

- ✓ دندانپزشکی جامعه نگر را تعریف کنید
- ✓ ارتباطات بین کار کلینیکی و دندانپزشکی جامعه نگر را بشناسید
- ✓ معیار هایی را که بر اساس آنها یک مسأله به عنوان یک مشکل (سلامت جامعه) شناخته میشود مختصراً شرح دهید
- ✓ بحث های اصلی مربوط به انتقادات مطرح شده در خصوص رویکرد زیست پزشکی به ارائه خدمات سلامت را تشریح کنید

❖ جلسه دوم: تعاریف سلامت:

- ✓ مفاهیم سلامت، دیدگاه یک فرد حرفه ای و یک فرد عادی
- ✓ بیماری، ناخوشی و سلامت ناکافی از دیدگاه یک فرد حرفه ای و یک فرد عادی

❖ جلسه سوم و چهارم: عوامل تعیین کننده سلامت:

- ✓ . طیفی از عوامل زمینه ای که سلامت افراد را تعیین میکند را شرح دهید .
- ✓ . طبیعت نابرابری ها در امر سلامت و توجیهاتی برای آن را مختصراً شرح دهید .
- ✓ . مبانی رویکرد عامل خطر / سلامت مشترک را بیان کنید .
- ✓ . اهمیت همکاری با سایر نهادها و سازمانها برای ارتقای سلامت را توضیح دهید .
- ✓

❖ جلسه پنجم: رویکردهای مطرح در سلامت جامعه برای پیشگیری:

- ✓ تفاوت رویکرد های راه برد در پیشگیری را تشریح کنید .
- ✓ مراحل لازم برای طراحی یک راه برد را مختصرا شرح دهید .
- ✓ منطق انتخاب از بین رویکرد های مختلف را بیان نمایید .
- ✓ مبانی غربالگری را مختصرا شرح دهید .
- ✓ یک راهبرد برای مبارزه با یک مشکل عمده سلامت دهان طراحی کنید .

❖ جلسه ششم و هفتم: آموزش سلامت دهان در کلینیک دندانپزشکی

- ✓ آموزش سلامت را تعریف کنید .
- ✓ پیام های کلیدی در آموزش سلامت دهان را مختصرا شرح دهید .
- ✓ مراحل طراحی آموزش سلامت را تشریح کنید .
- ✓ مروری کلی در مورد روش ها و مواد متفاوتی که در آموزش سلامت استفاده میشود ارائه دهید .
- ✓ مبانی ارزیابی آموزش سلامت را مختصرا شرح دهید .

❖ جلسه هشتم: مدل های سلامت و بیماری

- ✓ اهمیت تعریف سلامت
- ✓ تعاریف سلامت
- ✓ ابعاد سلامت
- ✓ مدل های سلامت
- ✓ مدل بیوسایکوسوشیال
- ✓ مدل اکوسیستم انسان
- ✓ مدل جدید سلامت جامعه
- ✓ مدل PHC
- ✓ اهمیت این الگو و مدل ها

❖ جلسه نهم و دهم : جمعیت شناسی

- ✓ تعریف جمعیت شناسی
- ✓ سرشماری نفوس
- ✓ ترکیب جنسی جمعیت
- ✓ نسبت جنسی
- ✓ توزیع جمعیت بر حسب جنس
- ✓ نسبت وابستگی
- ✓ توزیع جمعیت بر حسب وضع فعالیت اقتصادی
- ✓ هرم های سنی جمعیت
- ✓ توزیع جغرافیایی جمعیت
- ✓ شاخص های مرگ و میر

✓ شاخص های موالید

❖ جلسه یازدهم و دوازدهم: بار بیماری های دهان در جامعه

- ✓ تعریف، تاریخچه، مراحل عملیاتی مطالعات اپیدمیولوژیک را بیان کنند.
- ✓ خصوصیات، انواع و کاربرد مطالعات مختلف اپیدمیولوژیک را بدانند.
- ✓ نمونه هایی از اینگونه مطالعات در حوزه سلامت دهان و دندان را شناسایی و ابعاد آن را بیان کنند.

❖ جلسه سیزدهم: شاخص های سلامت دهان و دندان

- ✓ شاخص را تعریف کرده و خصوصیات یک شاخص ایده ال را بیان کند.
- ✓ برای اندازه گیری وضعیت های مختلف سلامت و بیماری دهان و دندان چند شاخص متداول را نام ببرد و با اصول کلی کاربردی آنها آشنا باشد.
- ✓ بعضی محدودیت های شاخص های موجود را بیان کند.

❖ جلسه چهاردهم: شاخص های سلامت دهان و دندان در ایران

- ✓ اهداف، کاربرد و نتایج پیمایش های کشوری در سال های مختلف را بداند.
- ✓ میانگین DMFT ، dmft در گروه های مورد مطالعه را بیان کند.
- ✓ درصد caries free در گروه های سنی ۵-۶ ، ۱۲ و ۱۵ سال را شرح دهد.
- ✓ میزان شیوع خونریزی لثه را در گروه های پنجگانه توضیح دهد.
- ✓ میزان شیوع فلوروزیس در گروه های پنجگانه را بداند.
- ✓ وضعیت صدمات دندانی در گروه های سنی پنجگانه را بیان کند.
- ✓ میزان شاخص CPI در دو گروه سنی ۳۵ - ۴۴ و ۶۵ - ۷۴ سال را توضیح دهد.
- ✓ میزان بی دندانی در دو گروه سنی ۳۵ - ۴۴ و ۶۵ - ۷۴ سال را توضیح دهد.
- ✓ میزان شیوع افراد دارای پروتز پارسیل و کامل در گروه های سنی ۳۵ - ۴۴ و ۶۵ - ۷۴ سال را بیان کند

❖ جلسه پانزدهم و شانزدهم: نیازسنجی

- ✓ انواع نیاز
- ✓ اهمیت نیازسنجی در سیستم سلامت

❖ جلسه هفدهم: ارتقا سلامت

- ✓ تعریف سلامت دهان
- ✓ تعریف ارتقا سلامت دهان

- ✓ منشور اتاوا
- ✓ اجزای ارتقا سلامت دهان
- ✓ رویکردهای ارتقا سلامت دهان
- ✓ اهداف جهانی ارتقا سلامت دهان

➤ روش آموزش:

پرسش و پاسخ، سخنرانی

➤ محیط آموزشی:

به صورت وینار

➤ وسایل آموزشی:

Power point

➤ روش ارزیابی:

. حضور در کلاس، انضباط، پرسش و پاسخ در حین تدریس، امتحان چهارگزینه ای و جای خالی و صحیح و غلط در پایان ترم

Reference:

Essential of Dental Public Health, Daly B, et al. (Chapters: 1, 2, 3, 9, 10, 11) Last Edition
Jong's Community Dental Health, Gluck M and Morgan stein WM, (Chapters: 1, 8, 11) Last Edition

Prevention of Oral Diseases, Murray JJ, et al. Last Edition

Oral Health Surveys, Basic Methods, WHO. Last Edition

Evidence-Based Dentistry: An Introduction. Allan Hackshaw, Elizabeth Paul, Elizabeth Davenport, last edition